

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Part Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., fele évre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

A Gotterhalte . . .

Ismét a Gott erhaltét fujtják, azt a Gotterhaltét, amelynek hangjai törésbe hozzák a leghigabb vérű magyart is. Mert noha a császári himnusz ez a nekünk szomorú emlékü nóta, az osztrákok mindig akkor fujták, akkor játszották, amikor a vért akarták vele az arcunkba kergetni.

É mert minden magyar előtt gyűlöletes ez a nóta, nem tudjuk sehogyse megérteni, hogy annak eljátszásával miért provokálják a magyarokat még akkor is, amikor a magyar lelkesedésére vannak ráutalva.

Tersztyánszky hadtestparancsnok, a 4. hadtest magyarszármazású parancsnoka heftőn déiben első ízben érkezett Ujvidékre és őly magyaros vendégszeretettel fogadták Ujvidék falai között, hogy kár volt ezt azzal meghálálni, hogy a fogadáshoz megjelent katonabanda rázendített a Gotterhaltéra. Kár volt a fogadására megjelent magyar város tanácsát, — éien a város polgármesterével, — abba a helyzetbe hozni, hogy levett kalappal hallgassa meg azt a nótát, amelynek minden üteme oly szomorú emlékü és amelynek eljátszásával évtizedek óta provokálták a magyar nemzetet.

Tersztyánszky a budapesti hadtest modern gondolkodású parancsnoka, amikor e város vendégszerető falait első ízben átlépte és amikor német beszédében, — amelyet a polgármester magyar üdvözlő szavaira mondott, — magát magyarnak mondotta, aki azonban a hosszú katonai pályája közben elfeledte anyanyelvét, magyar érzelmeinek úgy adhatott volna legjobban kifejezést, ha a katonazenekarnak közreműködését lemondta volna, ha már annak a reglémá azt parancsolja, hogy a Gotterhaltét muszáj fujnia.

Le kellett volna mondania az egész diszszázadot, inkább, mint hogy szívesen fogadott volna megérteni e város vendégszerető lakosságát, derék hazafias városi tanácsát.

De le kellett volna mondania ezerszeresen, mert amint maga mondta: *nem tudni, mit hoz a jövő hét?*

Háborút-e, mennék-e a jó magyar fiúk a háborúba?

A történelem lapjai megörökíték azt az osztrák diplomatikus taktikát, hogy háború idején, — 66-ban is így volt — a mikor a magyar fiúk lelkesedésére volt szükség, a Gotterhaltéhez szokott réztrombiták tölcseireiből a vérpezsdülő

Rákóczi induló, sőt, horribile dictu, . . . még a Kossuth nóta is kikerült.

És most, amikor nem tudni, mit hoz a jövő hét, de még azt sem, mit hoz a holnap, vagy még azt sem lehet tudni, mit hoz a legközelebbi óra, kár volt ezt a császárnótát nekünk eljátszani.

Mi szívesen fogadtuk a hadtestparancsnokot, szívesen köszöntöttük, kár volt tehát bennünket érte megbántani. Jobban hangzott volna e komoly és súlyos percekben, ha elmaradt volna. Amint hogy el kellett volna maradnia . . .

Nem tudom elképzelni, hogy az oroszoknak a csala előtt a japán himnusz, a törököknek Ferdinánd bolgár cár dalát huzzák a fülükbe,

Pedig mi sem imádjuk e himnusz jobban, mint az orosz a japán, a török a bolgár himnusz.

De ismerjük a copfot, a katonai copfot. A reglémá azt parancsolja, el muszáj játszani és a jó rezesek fujták. Mert parancs az parancs. Fő a reglémá.

Egy udvari bálon történt. Egy főhercegnő ruhája tüzet fogott és lángokkal égett.

A bál közönsége, a sok főherceg és egyéb az ettikettnek hódoló báli vendég nézte az égő főhercegnőt, de segítségére senkisémi sietett. Mert az ettikette azt mondja, a főhercegnő eléghet, de *szabad* nem szabad. És elégett.

Tersztyánszky hadtestparancsnok ur elolthatta volna a Gotterhaltés tüzet. Csak ép egy szavába került volna. Persze a reglémához hozzá kellett volna nyulni.

Ez szép, ez udvarias, ez kívánatos lett volna.

A háboruban is ezt fogják a magyar fiúk lelkesítésére játszani? És akkor győzni akarunk?

Kereskedelmünk mizériái.

A magyar kereskedelem — sajnos — még mindig nagyon elmaradt stádiumban van. Okai különfélék. Első sorban baj, hogy kereskedőink nagy része jobbára mint tanoncok fiatal korban kezdték meg pályájukat, kereskedői kiképzésükre hiányzott az idő, tehát elégtelen kereskedelmi ismeretekkel önállósították magukat több-kevesebb szolgálati idő után. A kereskedelmi iskoláinkból kikerülő ifjak utolsó sorban akarnak kereskedőkké lenni, fő ideáljuk a bank. Minden kereskedelmi tanuló ugyszólván a marschall-botot tarisznyájában hordja, azaz mindegyik már nem sok idő múlva a bankdirektort látja magában. Ezért a nagy tolongás a bankokhoz, amelyek

alig képesek magukba fogadni a nagy anyagot, aminek következménye, hogy legkevesebb 70-80 %-a a fiatal embereknek igen lassan megy előre, holott valamely üzletben sokkal gyorsabban volna előmenetelük.

Egy második szükséges baj a modern nagyüzletben az *utazó*. Annak ideje rég elmúlt, hogy a vidéki kereskedő szükségletének fedezése végett személyesen utazott a fővárosba. Az egykor híres pesti vásárok, melyek óriási látogatottságnak örvendtek a vidéki vásárlók részéről, jelentőségüket már rég elvesztették s ma már akár egészen megszűnhetnek. Ma az utazó képezi a vevő és árusító közti összekötő kapcsot. Ezen osztálynak nagy része — tisztelet a kivételnek — jobbára kereskedelmileg nem képzett, a szükséges értelmiséget nélkülöző elemekből kerül ki, akik közt nem kis számban akadnak, akik csak nehezen tudják megírni az eladási ívet.

Igaz, hogy utóbbiak közt vannak jó erők is, akik ambícióval pótolják némileg a kereskedelmi képzettségét, de a külföldi utazókkal való általános összehasonlításuk nem a mi előnyünkre szól.

Rendkívül hátrányossá válik a nagybani kereskedelemre a vidéki kereskedőkkel való forgalom. Sajnos, csak kevés olyan cég van köztük, melyek az általános üzleti szokásokat betartják, ellenben nagyobb részüknél mindinkább az önkény válik szokássá. Határozottan megrendelt, sokszor személyesen vásárolt árukat indokolás, a küldő előzetes értesítése nélkül visszaküldeni, jóformán napirenden van. Megtagadása a váltónak, kiszolgáltattott árukért, a vidéki cégeknek legalább 70-80 %-ánál szokássá vált. Egy részük felülemelkedik azon, hogy kézhez vett árukért aláírását adja, a másik nagyobb részük kényelmi szempontból tagadja meg az elfogadmányt, hogy ne kelljen esedékség idején fizetni, hanem hogy a fizetést tetszése szerint halaszthassa. Késedelmi kamatokat késve teljesített fizetések után csak ritkán fizetnek önként. Ilyen állapotok a külföldön ismeretlenek, de még a keleti államokban is helyesebb fogalmak és felfogások uralkodnak a kereskedelmi forgalomról.

Országunk igen szomorú fejezetét képezi a hitelügy. Valamennyi kulturált országban, különösen Német-, Francia-, Angolországban a legtöbb üzlet rövid határozott készpénzfizetés ellenében köttetik. Amerika csak kaunossemment vagy előre fizetés ellenében árul. Nálunk majd minden, időre szól, még pedig lehetőleg hosszú időre.

Kiszámíthatlan kárral van továbbá az a körülmény, hogy nálunk a kereskedelem védtelen a családi fizetésképtelenségekkel szemben. Ha valakit tetten érnek, amikor néhány korona értékű tárgyat lop, legalább néhány havi szabadságfosztásra ítéltek. De ha valaki a kereskedői világot százezekkel csalja meg, ahoz nem lehet hozzáférni, még ha adatok alapján kézfoghatóan bizonyul is be a csalás. Külföldön, Ausztriában is, az ilyen 24 óra alatt fogságban ül. Nálunk az ilyen esetekben az utolsó ütközvény a csőd s hogy ez mit jelent nem titok. Jó falat a tömeggondnoknak, a hitelezők pedig többnyire üres kézzel maradnak. A csődökből kikerülő kvóta nálunk 9—10% közt váltakozik, tehát körülbelül 5%.

Míg külföldön hitelező, tehát kereskedő választatik tömeggondnokká, aki az eljárást lehetőleg gyorsan iparkodik elvégezni, hogy a legmagasabb kvótát kapja ki, nálunk csak ügyvéd járhat el benne, aki legtöbbször lehető soká húzza az eljárást, míg a csődösszeg leolvadt. Csak sok év múlva lehet a csaló adós ellen a bűnvádi eljárást megindítani, ami ellen, az úgy további halogatása mellett, kifogások emelhetők. Ha már most az eljárás megtörténik s a csődbe jutott hátrányára dől el, úgy az illető legtöbbször 50 vagy 100 korona pénzbírságra szól. Miből az a tanulság, hogy az ilyen formában kicsalt tíz- és százazrekért nálunk csak 50—100 k. jár.

Az új adótörvények, melyek kétségkívül újabb megterhelését jelentik a kereskedőknek, ma-holnap életbe lépnek, de az adófizető polgárokat család ellen védő törvényekre még igen sokáig várhatunk.

Az önkéntes tanítókról.

Az újonnan megalkotott ügynevezett mungó örvény, vagyis a véderőtörvény annyira hangoztatott előnyeiről van szó, amely a tanítóságot abba a megbecsülhetetlen tiszteletbe helyezi, amit semmi más körülmények között elérni nem tudna s amibe e törvény alapján, mint egy éves önkénytelen önkéntes, az által kerül, hogy megszerzi a tisztii bojtot.

Ez igazán gyönyörű. Egy oklevéllel bíró embernek, egy pályának a tisztii bojt kölcsönöz fényt, tekintélyt. Így gondolkodtak ugyanis a mungók, akiktől többet várni nem is lehetett és sajnos, hogy többet is föltételeztünk.

De arra már nem számítottak, hogy akad egy csomó önértetes, magyar tanító, aki erre a megtiszteltetésre nem reflektál: lemond tisztii bojtra való igényéről, beosztja magát inkább a században szolgáló legénység közé, hogy inkább közlegényként töltsen el az idejét, mint hogy továbbra is kitegye magát annak a bánásmódnak, amelyben tisztii résziesítették és annak, hogy velők kollégiális viszonyba kerüljenek.

Nem akarom én a magyar honvédség tisztii bojtait ócsárolni (tudvalevőleg az önkéntes tanítók a honvédség kötelékében szolgálnak), mert hiszen azok között is vannak jó érzésű, nemes lelkű, úri gondolkodású derék tisztiek, (magam is ismerek ilyeneket) de csak nem lehet szó nélkül hagyni azt a bánásmódot, amelyben a Versecen állomásozó honvédsereg tisztii bojtjai résziesítették az oda beosztott tanító és egyéb önkénteseket. Micsoda fennhájás,

micsoda pöffeszkedés, hogy úgy fejezzem ki magamat, butasággal határos góg kell ahhoz, hogy egy hadnagy okleveles embe- reknek így kellemeteskedik: „Maguk félig-meddig irni-olvasni tudó emberek.“

Más eset. Gondolom, — ugyanez — a vitéz hadnagyocska négyszemközt arcul ütött egy önkéntest, aki civilben erdőmérnök. Midőn azután ez az ügyet századraport elé vitte, a nemes bajnok tettét letagadta. Az önkéntes tovább ment. Ezred:raportra appellált s az ezred: s igazságossága és erélye vallomásra, illetve tétovázásra bírta a hadnagyocskát s ilyenformán az ügynek a hadbírótság előtt lesz a folytatása.

Mindezeket azért hoztam fel, hogy tápot adjak annak a helyes gondolkodásnak, amely avval argumentál az ellentétes, félszeg fölfogással szemben, hogy a tisztii bojtra való jognak megszerzése nem hogy előnnyel jár a tanítóra nézve, de a sok durvaság tapasztalatának, érzetének következtében tompító, hátrányos hatást idéz elő s a tekintélyt sem adhatja meg, ha maguk a tanítók, önértetükön ejtett súlyos sérelmek miatt erre nem is reflektálnak, illetve erről lomondanak.

Az a kérdés merül már most fel, szükségese-e ilyen körülmények között a tanítókat a póttartalékból elvonni? Sokaktól hallottuk már hogy: nem! Hiszen a törvénynek a tanítóönkéntesekre vonatkozó része többet árt a tanügynek, mint amennyi fényt és tekintélyt kölcsönözhetne a tanítósnak. De hát ilyenek a mungótörvények. Ahof fényt akarnak terjeszteni, ott is sötétséget támasztanak. K. A.

H I R E K.

Egyházi kitüntetés. Király ő felsége Dr. Ámon Pál kanonok plebánosnak a Szent Ágostonról nevezett kalocsai címzetes apátságot adományozta. E királyi kitüntetés arra érdemes lelkipásztorú ért és városszerte, nemcsak a katolikusok körében, de felekezeti különbség nélkül osztatlan öszinte örömet keltett, mert Dr. Ámon Pál itt működése alatt nemcsak híveinek szeretetét, de a többi felekezeteknek is közbecsülését és tiszteletét vívta ki.

Katonai szemle. Nádasi Tersztyánszky Károly altábornagy, budapesti hadtestparancsnok, Dáni vezérkari ezredes és Fabinyi kapitány segédtsízt kíséretében e hó 9-én a déli gyorsvonattal érkezett Ujvidékre. Az új hadtestparancsnok fogadtatása katonai diszszal s a polgári hatóság részéről ünnepélyesen ment végbe. Fogadtatására a cs. és kir. zászlóalj diszszázada jelent meg az állomáson, még pedig élén a péterváradii zenekarral, mely az osztrák himnuszú játszott, amint a vonat berobogott. A hadtestparancsnok nyomban átvette a katonai jelentéseket, ellépett a diszszázad előtt, majd fogadta Dr. Demetrovits kir. tanácsos polgármester üdvözlését, ki a vár. tanács élén a következő lendületteljes beszédet mondotta magyar nyelven: „Amikor Nagyméltóságod városunk területére lép, Ujvidék sz. kir. város közönsége nevében mély tisztelettel és örömmel üdvözlöm. Igaz örömmre szolgál, hogy alkalom adatott nekem, hogy Nagyméltóságod előtt kijelentsem azt, hogy az az egyetértés, az a szívélyes jó viszony, amely városunkban a katonaság

és polgárság között mindenkor fenállott s amely városunkban hagyományos, jelenleg is teljes épségében fenáll. Városunk közönsége mindenkor szívesen és készséggel támogatja hadseregünket és biztosítom Nagyméltóságod, hogy az a jövőben sem fogja elmulasztani. És ha jöni fog, ha jönnie kell annak, hogy derék hadseregünk hazánk érdekében, hazánk javára és üdvére nagy és nehéz feladatok megoldásához lát, legyen meggyőződve Nmgd, hogy városunk közönsége, városunk polgársága királyunk és hazánk iránti szeretettől és törhetetlen hűségétől áthatva, minden nemzetiségi külföldi nélkül a legnagyobb áldozatkészséggel, lelkesedéssel és odaadással fog sietni derék hadseregünk támogatására. Öszinte örömmel kiáltjuk: Istenhozza, Isten sokáig éltesse Nagyméltóságodat. A hadtestparancsnok sajnálja, hogy a magyar nyelvben nem annyira jártas, hogy azt folyékonyan beszélné, azért németül szól s a személyes fogadtatást és üdvözlést melegen köszönné, kijelenti, hogy nagy örömmel hallotta és tudja, hogy Ujvidéken a katonaság és polgárság között szép egyetértő viszony áll fenn; biztosít, hogy a maga részéről mindent el fog követni ezen egyetértés fentartására és megszilárdítására, egyben kéri, hogy a polgárság továbbra is megőrizze ezt az egyetértő szellemet s a polgárság jóakaratu támogatását, mely főleg a mostani nehéz viszonyok közt szükséges, ezentulra is kéri. Az üdvözlő és köszönő beszédek után, melyeket, a vasuti utasok is éljenzéssel követték, a magasrangú katonai vendég pedig kíséretével az Erzsébetben szállott meg. Délután a zászlóalj hivatalos megismerlése következett a gyakorlóterren s ennek végével a hadtestparancsnok a városházán meglátogatta a főispánt és a polgármestert, más nap pedig a reggeli gyorsvonattal vissza utazott Budapestre.

Áthelyezés. Dénes Lajos áll. felsőkereskedelmi iskolai rendes tanár ugyane minőségben Turócszentmártonból Ujvidékre helyeztetett át.

Min. jóváhagyás. A vár. közgyűlésnek a fegyvertartásról alkotott és elfogadott szabályrendeletét a belügyminiszter jóváhagyta.

Elöléptetés. Dengl Alajos felügyelő, az Ujvidék-titel-óbecsei vasut osztálymérnöki hivatalának főnöke előléptetés számba menőleg Szabadkára helyeztetett. Helyébe Hollós Márton mérnök neveztetett ki osztálymérnöké.

A Tabitha nevű ág. ev. nőegylet szegényeinek karácsonyi segélyezése javára e hó 24-én karácsonyfát állít fel s e célból arra kéri a nemeslelkű közönséget, hogy e karácsonyfára szánt adományait Dussing Jánosné elnökhez küldeni sziveskedjenek.

Kályha eladás. Az ujvidéki áll. polg. fiúiskola gondnoksága ez uton értesíti a közönséget, hogy nevezett iskolában f. évi december hó 14-én d. u. 3 órakor 5 drb. Meidinger kályha kerül eladásra. A kályhák bármikor megtekinthetők. A gondnokság.

Tüdőbeteggondozó intézet (Andrássy-utca 30.) Rendelés: szerda d. u. 6—7 és vasárnap d. e. 11—12-ig. Ingyen tanács, esetleg segély szegénysorsú tüdőbetegeknek.

Kinevezés. Farkas Lajos tsz. jegyző a zombolyai járásbirosághoz albiróvá nevezett ki.

Halálozás. Lehrer Anna sz. Weinrauh e hó 9-én hosszas szenvedés után, életének 82-ik évében meghalt. Az elhunytban Lehrer Vilmos építész és testvérei öregnyukat gyászolják.

Elütötte a vilamos. A gyermekek mindennap tapasztalható csintalan szokása, hogy közvetlenül a villamos kocsi előtt szaladnak át a síneken, áldozatot követelt Kobalero Milán könyvkötő segéd Lyubica nevű 0 éves leánya e hó 8-án d. e. a buzatéren a megálló előtt a kocsi elé rohant és elesett, minek következtében vállán és arcán súlyosabb sérüléseket szenvedett.

Beszüntetett árufelvétel. A Dunagőzhajózási Társaság az áruk felvételét Budapestről Zimony-Belgrád-Pancsovára és ellenkező irányban, valamint a drávai helyközi forgalomban (Eszék-Belistje-Barcs) e hó 7-én beszüntette.

T. olvasóink figyelmét felhívjuk Tausch János ékszerész mai számban foglalt hirdetésére. Aki szeretteinek, hozzátartozóinak igazán értékes ajándékkal akar kedveskedni karácsony és újév alkalmával, itt mindennemű ékszer, tehát maradandó becsű ajándékok bő választékát találja.

Uj kikötő. Az apatini magyar hajóállomás régi helyéről elkerül a vasúti átrakódó mellé helyeztetik. A két hajóállomás közti és a Weinspitz felé levő rakpart köveit lesz építve és így a község régi vágya, a községi szabad rakodó és kikötő teljesedni fog.

A pocsolóba fult. Bóka Urbán zentai lakós, aki régebben ijedségtől szivbajt kapott, a napokban vízért ment a népkerti ártézi kuthoz. A kert közelében egy gödör szerű mélyedés fogta fel a kútból huzás közben szétfolyó vizet. Mikor ehez a gödörhez ért, ép akkor fogta el a szivbaja s a szerencsétlen ember önkívületlen állapotban bukott bele arccal a pocsolóba, melybe hosszabb vergődés után bele is fult. Mikor arra járok észrevették a pocsolóban fekvő embert, halva volt.

Erdővétel. A vármegye jóváhagyta Óbecse képviselőtestületének a havasokban tervezett erdővétel iránti határozatát. Óbecse Magyarkanizsával együtt Hunyad megyében 590 hold területű erdőt fog venni, amelyből Óbecsén 70 hold lesz.

Répatermelés eredménye. Bácskában ezidén kielégítő volt a répatermés; katasztrális holdankint átlag kétszáz métermázs volt a hozam. A hozzánk legközelebb eső cservenkai cukorgyár még nincsen üzemben, szerződéses termelőitől átveszi a répát és azt a selypi és orosz-kai cukorgyárnak elszállítja. A gyár már elszámolt a termelőket és több, mint féjmillió koronát fizetett ki korrreppért. — Óbecsén is igen szép pénzt kerestek a répatermelők.

Kivándorlás Torontából. Torontál vármegye alispáni hivatalának jelentése szerint az elmúlt hónapban a vármegyében 542 utlevelet adtak ki 944 személy részére. Ebből kivándorolt valóban 212 férfi és 181 nő, összesen 393 személy. A visszavándorlás csekély aránya volt. Mindössze csak 173 a bevándorlók száma, köztük 114 férfi és 59 nő.

A budapesti tudományegyetem hallgatói. A budapesti tudományegyetem rektori hivatala most tette közzé a hivatalos kimutatást az 1911—12-ik iskolai évben az

egyetemre beiratkozott hallgatókról. A kimutatás szerint az egyetemre a múlt iskolai év első felében 7667 hallgató iratkozott be, akik közül hittudományi hallgató volt 100, jogtudományi hallgató 3585, orvostudományi 2493, bölcsész-tudományi 1145 és gyógyszerész 342. A múlt év második felében összesen 6962 hallgatója volt az egyetemnek, köztük 99 papnövendék, 3049 jogász, 2402 orvosnövendék, 1073 bölcsész, 348 gyógyszerész.

A tokaji szüret. Tokaj-Hegyalján az ideai must cukortartalma 18—12 fok volt ott, hol a szüretet október végén és november elején tartották meg; a később szürté 22—24 fokos volt. A királyi tarczali szőlőjében 24 fokos mustot szüreteltek. Katasztrális holdanként 15 gönczi hordó termett, a bor ára pedig 80—100 korona hordóval együtt. A tokaj-hegyaljai bortermés az idén 120—140,000 hektoliter közt lesz.

Lovak kivételének tilalma. Az érdekelt cs. és kir. miniszteriumokkal egyetértve, a lovaknak kivétele az osztrák, magyar monarchia két állam szerződéses vámterületének összes határain át meg van tiltva. A m. kir. pénzügyminiszter fel van hatalmazva, hogy különös esetekben, kiváltképpen a határszéli forgalomban, ezen tilalom elől kivételeket engedélyezzen. Ezen miniszteri rendelet azonnal hatályba lép.

Fi m, fiam, mit tettel!

Hetek óta örültél, hogy karácsonyra hazamehetsz s most itt fekszel teljesen berekedve, begöngyölítve, mint egy pólyásbaba és nem tudod mit csinálj a torokfájástól. Ha már nem akarsz orvost hivatni, hosszass legalább Fáy-féle valódi szodeni ásványpasztillát a gyógyszerárból vagy drógeriából. Ha utasítását szerint használod, holnap talpra állhatsz már s el is utazhatsz. Egy doboz szodeni 1 korona 25 fillér de vigyázzon a leány nehogy utánzatot adjanak neki.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Hirdetmény.

A törvényhatósági bizottság 216 1912. kgy. sz. határozata folytán Ujvidék sz. kir. város tanácsa a régi gimnázium épületének bérbeadása, esetleg elidegnyítés útján való értékesítésére nyilvános pályázatot hirdet a következő feltételek mellett:

1. Ajánlat tehető a helyiségek egy részének, vagy a szálloda céljaira is alkalmas egész épületnek bérbevételére, vagy az egész ingatlan megvételére.

2. Ajánlattevő ajánlatában megjelölni tartozik, hogy

a) mily célra kívánja a helyiségeket használni,

b) mily alakításokat kíván a város által végeztetni, vagy hogy mily építési munkákat hajlandó saját költségén elvállalni,

c) továbbá, hogy mely időponttól hány évre és mily haszonbérösszeg mellett kívánja a haszonbérletet magának biztosítani.

3. Az építkezés, illetve átalakítás az iskolai év végével valószínűleg 1913. évi július hó 1-én lesz megkezdhető és abban az arányban folytatandó, amint az épületet a gimnázium igazgatósága a városnak átadja.

4. A gimnázium épületének tervei a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekinthetők, vagy ugyanott 5 koronának a városi pénztárba leendő befizetése ellenében a tervek 1-1 másolati példánya is beszerezhető.

5. Ajánlattevők szabályszerűen felbélyegzett ajánlataikat:

„Ajánlat a régi gimnázium bérletére“ felirással ellátott és lepecsételt borítékban legkésőbb 1913. évi február hó első napjának d. e. 10 órájáig tartoznak a városi iktatóhivatalnál benyújtani.

6. A benyújtott ajánlat az ajánlattevőre a benyújtástól kezdve, a városra nézve az ajánlatot elfogadó határozat jogerőre emelkedése után válik kötelezővé.

7. Az ajánlatokhoz bántépénzt az ajánlott évi bérösszeg 50%-ának, illetve az ajánlott vételár 50%-ának készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi pénztárba történt befizetését igazoló letétjegy csatolandó. A bántépénz közvetlenül az ajánlatához nem mellékehető.

8. Az ajánlatokat a városi tanács 1913. évi február hó 1-ső napján d. e. 11 órakor nyilvános ülésen fogja felbontani, amikor ajánlattevők vagy megbízottaik is jelen lehetnek.

9. A kötendő haszonbéri, illetve adásvételi szerződésből eredő mindennemű bélyeg, illeték és egyéb költség egyedül haszonbérletet, illetve vevőket terhel.

10. Végül a város kiköti, hogy az ajánlatok fölött szabadon határozhasson, esetleg egyet sem fogadjon el.

Ujvidék sz. kir. város tanácsa, 1912. évi november hó 28-án.

Dr. Demetrovits Vladimir s. k.
kir. tanácsos, polgármester.

ad 32236. sz.

Kig. 1912.

Feladasi hirdetmény.

Ujvidék sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező erdő alább felsorolt területein levő faállományok földfeletti fatömegét zárt írásbeli ajánlatok útján eladja és pedig:

a) A városi közbánya, a dunai töltes, az erdőri lak melletti kosárfonó fűztelep és a Ferencz-József csatorna által befogott 68 kat. hold területén levő amerikai kőris, tölgy és fűznek 2500 koronára becsült fatömegét.

b) A kosárfonó fűztelep, a dunai töltes, a jaszimfoki szivattyútelep és az erdőirtási szántók által befogott 214 kat. holdas tölgyesnek 36.820 koronára becsült fatömegét.

c) Az ugynevezett Mészáros sziget (Kaszapszka ada) 152 holdas területén levő tölgyesnek 11.090 koronára becsült fatömegét.

Bántépénz 5000 korona.

Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb folyó évi december hó 28-dik napjának délelőtti 10 óráig nyújtandók be a városi iktatóhivatalban.

Az ajánlatokat ugyanazon délelőtti 11 órakor a városház kis tanácstermében nyilvánosan fogjuk felbontani.

A versenytárgyalási és szerződési feltételek, az ujvidéki m. kir. erdőhivatal által szerkesztett becsű, az ajánlati úrlap és boríték a városi gazdasági hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és érdeklődőknek postán is megküldetnek.

Ujvidék sz. kir. város tanácsa, 1912. december hó 4-én.

Dr. DEMETROVITS V. s. k.
kir. tan., polgármester.

FIGYELEM!

50,000 pár cipő

4 pár cipő 8-50 k.

Több nagyobb gyár fizetési zavarai következtében megbízást kaptam, hogy egy nagy cipőkészletet jóval a gyári áron alul eláruljak. — Ezért mindenki olcsón szerezhet 2 pár férfi és 2 pár női fűzőcipőt barna vagy fekete bőr, erősen szegelt talppal, igen elegáns, legújabb fazon, nagyság szám szerint. Mind a négy pár csak 8 k. 50 f. Küldés utánvéttel.

A. GELB cipő-csoportja, Krakau, 6. 9.
Kicsérelés megengedve, vagy pénz visszaküldetik.

Leciferrin

Nélkülözhetetlen ideggyöngeségnél, bágyadtságnál, sápkórnál, vèrgyöngeségnél és emésztési zavaroknál.

Lábadozóknak Leciferrin gyorsan visszaszerzi az elvesztett erőt. Gondos anya Leciferrint ad gyorsan növő leányának és fiának.

Ára K 4.—. Gyógyszertárban kapható. Főlerakat: Török József gyógyszer., Budapest VI., Király-utca 12.

3772/1912. szám.

Fa értékesítés tövön.

Az apatini m. kir. erdőhivatalhoz tartozó bezdáni m. kir. erdőgondnokság kerületében lévő alább megnevezett vágásterületen álló tűz-és nyárfaanyag tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületen álló tölgy és szilfatörzsek visszahagyásával, zárt írásbeli ajánlatok útján kerül eladásra:

1. Monostorszegi Szíga 107-91 holdas vágás kikiáltási ára 29631 K

Az ajánlatok legkésőbbben folyó évi december hó 23-ik napjának délutáni 4 óráig nyújtandók az apatini m. kir. erdőhivatalhoz, ahol azok a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, az ajánlati űrlap és boríték az apatini m. kir. erdőhivatalnál, valamint a fent megnevezett m. kir. erdőgondnokságoknál tekinthetők, illetve szerezhetők meg.

Apatinban, 1912. december hóban.

M. kir. Erdőhivatal.

Hirdetmény.

Értesítjük ezennel tisztelt üzletfeleinket, hogy az Osztrák-magyar bank kamatláb emelése folytán 1912 november hó 16-tól kezdődő érvénnyel az

5⁰/₁₀₀-ra elhelyezett betétek kamatlábát

5¹/₂⁰/₁₀₀-ra emeltük fel.

Felkérjük tehát tisztelt betevőinket, hogy a felemelt kamatláb bejegyzése céljából takarékbetéti könyvecskéiket intézetünkönél bemutatni sziveskedjenek.

A betéteket úgy mint eddig, ezentul is felmondás nélkül fizetjük vissza.

Az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden **RETHY** név.

darabján rajta van a **RETHY** név. I doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félet fogadjanak el

Guttenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat, izléses kivitelben jutányos ár mellett.

Paulani sör.

∴ Ép most érkezett Münchenből. ∴

Egy üveg Paulani Export sör á 40 fill.

Kapható: **BAUER GYULA**

sörnagykereskedőnél

UJVIDÉK, Uszpenszka-utca 5. szám.

Paulani sörfőzde részvénytársaság.

Salvator sörfőzde München.

húzott drótszállal.

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

SIEMENS - SCHUCKERT - MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Olcóbb mint másutt!

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI AJÁNDÉKOT

leszállított árban ajánl

Tausch János ékszerész

Kossuth Lajos-utca 10. sz. a szerb kereszt mellett, a nagy dohánytözsde átellenében.

Legnagyobb választék a legfinomabb ékszerek és mindennemű arany, ezüst árukban. Szabályozott arany, ezüst, acél és nikkel zsebórák, ugyszintén mindennemű s legjobb gyártmányu inga, fali és ébresztő órák. Továbbá nagy választéku chinaezüst, luxustárgyak és első minőségű evőkészletek szabott árban.

Az összes arany és ezüst áruk hivatalosan fémjelezvők. E szakmábi vágó minden munkát és javítást elfogadok s új tárgyak is a leggondosabban készíttetnek. Jótállást vállalok minden, nálam vásárolt, vagy javított óra helyes járásáért